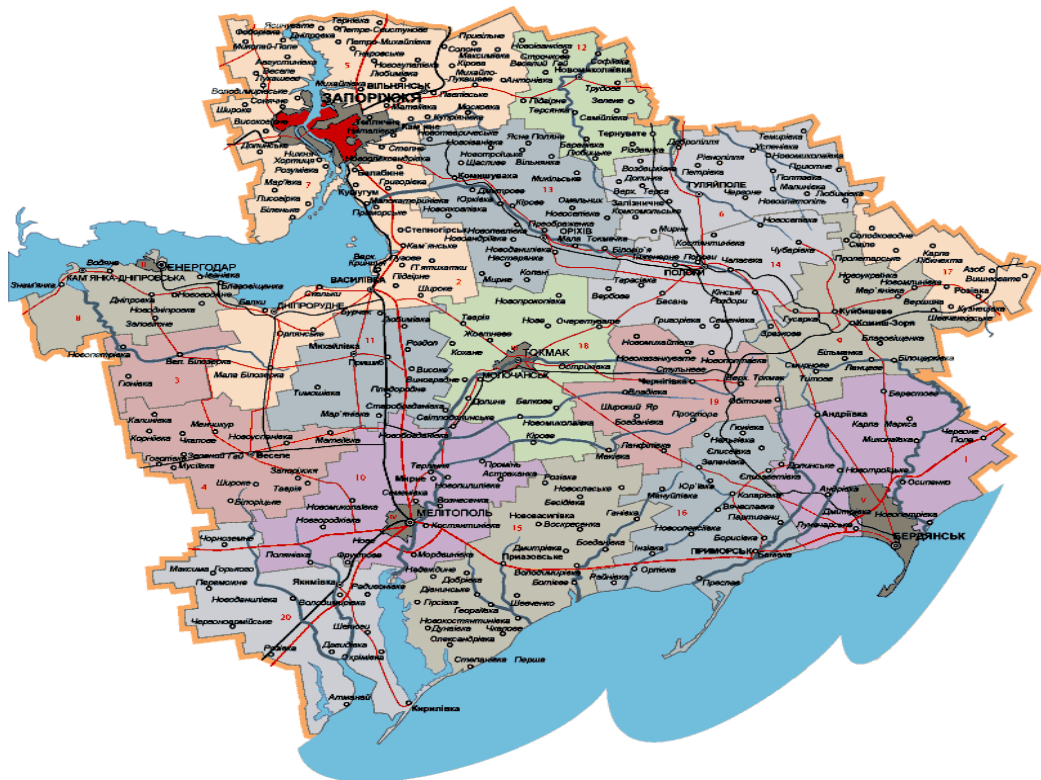

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ

СТАН ДОВКІЛЛЯ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Серпень
2021

ВСТУП	3
1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	3
2. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН	16
3. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД	17

ВСТУП

У даному інформаційно-аналітичному огляді наводиться узагальнена інформація стосовно забруднення атмосферного повітря Запорізької області, стану поверхневих вод суші та радіаційного стану за серпень 2021 року.

Аналіз стану атмосферного повітря здійснено на основі даних спостережень за вмістом забруднюючих речовин у м. Запоріжжя на 5 постах спостереження Запорізького обласного центру з гідрометеорології, та даних, отриманих від Державної установи «Запорізький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» (ДУ «Запорізький ОЦКПХ МОЗ»).

Аналіз радіаційного забруднення повітря здійснено Запорізьким обласним центром з гідрометеорології на 7 пунктах спостереження області. Спостереження радіаційного стану 30-кілометрової зони атомної станції здійснює ВП «Запорізька атомна станція» ДП «НАЕК «Енергоатом».

Аналіз стану поверхневих вод виконано на основі даних спостережень за вмістом гідрохімічних показників, наданих басейновим управлінням водних ресурсів річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України та Запорізького обласного центру з гідрометеорології.

1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Запорізька область є однією з навантажених областей за промисловим потенціалом, який обумовлений наявністю і концентрацією підприємств чорної і кольорової металургії, теплоенергетики, атомної енергетики, хімії, машинобудування. Регіон є провідним центром вітчизняного авіадвигунобудування, виробництва трансформаторів та іншої високотехнологічної продукції, яка є фірмовим запорізьким знаком, маркою світового класу якості та надійності.

Значна частина промислових підприємств розташована в центрі житлових забудов, що формує основне техногенне навантаження на навколишнє середовище населених пунктів.

Ситуацію загострює розташування основного промвузла з навітряної сторони відносно житлових районів міста, що впливає на їх загазованість.

Основними забруднювачами атмосферного повітря в регіоні залишаються підприємства чорної та кольорової металургії, теплоенергетики, хімії, машинобудування, на які припадає майже 90 % викидів від загальної кількості забруднюючих речовин по області.

Як свідчить динаміка викидів забруднюючих речовин по м. Запоріжжя та області, найбільший внесок в забруднення атмосферного повітря Запорізької області (88 %) вносять викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел ПАТ «Запоріжсталь», ПрАТ «Дніпроспецсталь», ПрАТ «Український графіт», ПрАТ «Запоріжвогнетрив», ВП Запорізька ТЕС АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» та інші.

Систематичні спостереження за вмістом забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Запоріжжя проводяться Запорізьким обласним центром з гідрометеорології та Державною установою «Запорізький обласний центр контролю та профілактики хвороб міністерства охорони здоров'я України».

Оцінка стану атмосферного повітря за серпень 2021 року у м. Запоріжжя здійснена за середньомісячними концентраціями у кратності перевищень середньодобових гранично-допустимих концентрацій (далі – ГДК) по пріоритетним забруднюючим речовинам. Пріоритетними забруднюючими речовинами вважаються ті речовини, які вносять найбільший вклад в забруднення атмосферного повітря міста і контролюються на стаціонарних постах спостережень за забрудненням атмосферного повітря.

Перелік пріоритетних забруднюючих речовин наведено у табл. 1, згідно з ГДК.

Таблиця 1. Значення ГДК забруднюючих речовин атмосферного повітря *

Забруднююча речовина	Гранично допустимі концентрації шкідливих речовин, (мг/м ³)	Максимально допустимі разові концентрації, (мг/м ³)	Середньомісячні концентрації у серпні 2021 року, кратність перевищення ГДК	Максимальні концентрації, перевищення максимально разових ГДК (% випадків)
Пил (зависли речовини)	0,15	0,50	-	-
Двооксид сірки	0,05	0,50	-	-
Оксид вуглецю	3,0	5,0	-	-
Двооксид азоту	0,04	0,2	1,8	-
Оксид азоту	0,06	0,40	-	-
Формальдегід	0,003	0,035	2,0	-
Фенол	0,003	0,01	2,0	5,7
Хлористий водень	0,20	0,20	-	-
Фтористий водень	0,005	0,02	-	-

*«Граничні допустимі концентрації (ГДК) та орієнтовно безпечні рівні впливу (ОБРВ) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених міст», затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.01.2020 № 52.

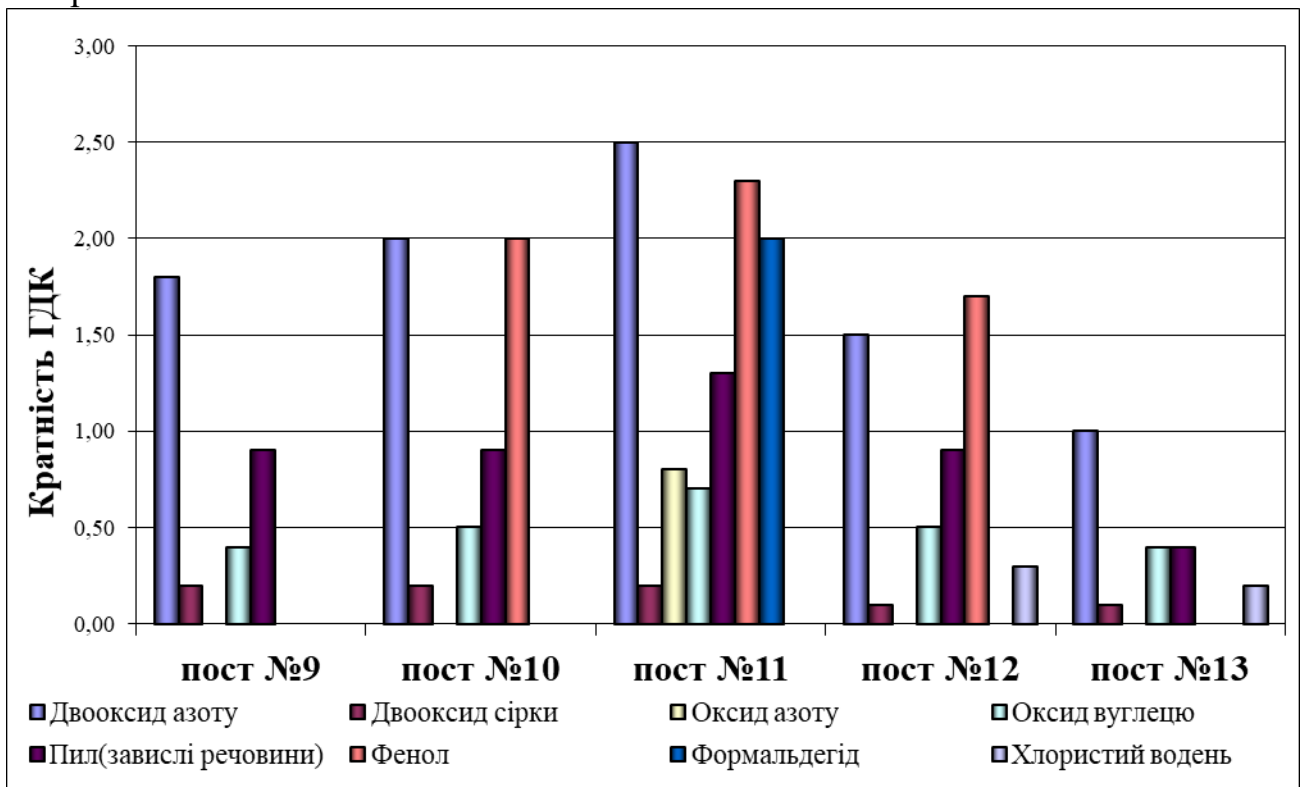
Перелік постів спостереження:

- пост № 9 – ринок соцміста, Дніпровський район;
- пост № 10 – міська лікарня № 10, Вознесенівський район;
- пост № 11 - вул. Миру, 1, Вознесенівський район;
- пост № 12 – вул. Шкільна, 24а, Олександрівський район;
- пост № 13 – провулок Черкаський, 19, Дніпровський район.

Середньомісячні концентрації шкідливих речовин у серпні 2021 року в цілому по місту перевищували ГДК по двооксиду азоту - у 1,8 рази, по фенолу - у 2,0 рази, по формальдегіду – у 2,0 рази.

Максимальні концентрації перевищували максимально-разові ГДК по фенолу у 5,7 % випадків.

Рис. 1 Середньомісячна концентрація забруднюючих речовин по постах спостереження

Спостереження за вмістом пилу (завислих речовин) проводились на 5 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 1,3 рази на ПСЗ №11 (вул. Миру, 1, Вознесенівський р-н). На інших постах перевищення ГДК не відмічалось.

Вміст двооксиду сірки визначався на 5 постах і не перевищував ГДК.

Спостереження за забрудненням двооксидом азоту проводилось на 5 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 1,8 рази на ПСЗ №9 (ринок соцміста, Дніпровський р-н), у 2,0 рази на ПСЗ №10 (міськклікарня №10, Вознесенівський р-н), у 2,5 рази на ПСЗ №11 (вул. Миру, 1, Вознесенівський р-н), у 1,5 рази на ПСЗ №12 (вул. Шкільна, 24а, Олександрівський р-н) та не перевищували ГДК на ПСЗ №13 (провулок Черкаський, 19, Ленінський р-н).

Спостереження за вмістом оксиду вуглецю проводилось на 5 постах. Середньомісячні концентрації не перевищували ГДК.

Спостереження за вмістом оксиду азоту проводилось на ПСЗ №11 (вул. Миру 1, Вознесенівський район). Вміст його не перевищував ГДК.

Забруднення повітря фенолом визначалось на 3 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 2,0 рази на ПСЗ №10 (міськклікарня №10, Вознесенівський р-н), у 2,3 рази на ПСЗ №11 (вул. Миру, 1, Вознесенівський р-н) та у 1,7 рази на ПСЗ №12 (вул. Шкільна, 24а, Олександрівський р-н).

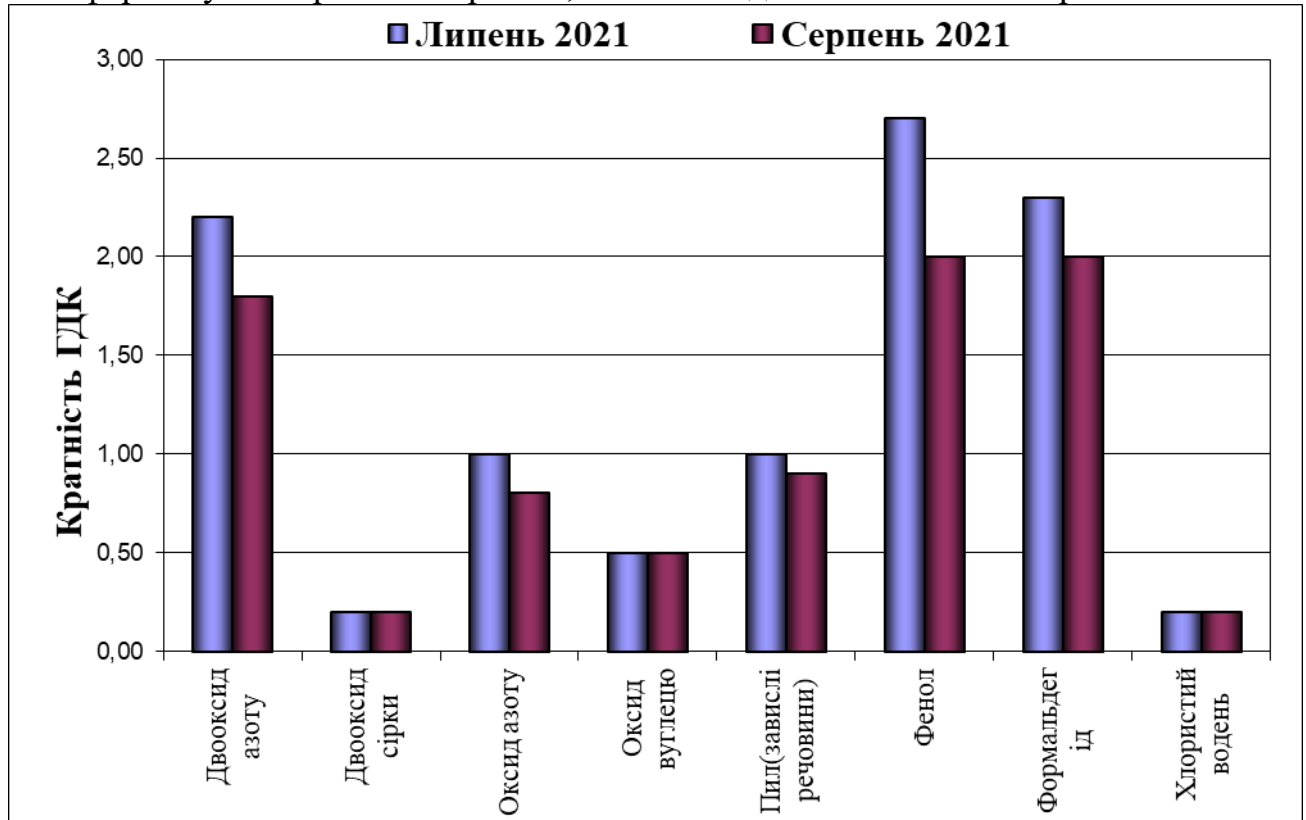
Спостереження за вмістом хлористого водню проводились на 2 постах. Перевищення ГДК не відмічалось.

Вміст фтористого водню визначався на ПСЗ №9 (ринок соцміста, Дніпровський р-н). Середньомісячні концентрації не перевищували ГДК.

Спостереження за забрудненням повітря формальдегідом проводилось на ПСЗ №11 (вул. Миру, 1 Вознесенівський район). Вміст його перевищував ГДК у 2,0 рази.

Порівняно з липнем 2021 року рівень забруднення повітря зменшився по двооксиду азоту, фенолу, оксиду азоту, пилу, формальдегіду. По іншим інгредієнтам суттєвих змін не відмічалось.

Рис. 2 Динаміка середньомісячних концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Запоріжжя, за якими здійснюється спостереження

ДУ «Запорізький ОЦКПХ МОЗ України» надає дані моніторингу якості атмосферного повітря з 30.07.2021 по 05.08.2021 у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень гігієнічних нормативів вмісту забруднюючих речовин у атмосферному повітрі та гама фону, у тому числі виконаних мобільною лабораторією моніторингу довкілля (далі - МЛМД).

За вказаний період усього проведено 396 досліджень (МЛМД проведено 341 досліджень) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 27 перевищень максимально-разових гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин та 5 середньодобових концентрацій дрібнодисперсного пилу.

Перевищення зареєстровано:

Дата	Наявність повідомлення щодо НМУ	Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (ГДК)
01.08.2021	З 21 години 01 серпня до 21 години 02 серпня по місту Запоріжжя очікуються метеоумови високого забруднення повітря.	вул. Історична, 11 по південно-західному напрямку вітру 12:03-12:33: -формальдегід – 0,054 мг/м ³ , в 1,54 рази вище ГДК; вул. Омельченка, 7 по північному напрямку вітру 22:02-22:32:

		<p>-формальдегід - 0,036 мг/м³, в 1,03 рази вище ГДК; середньодобові концентрації пилу за добу у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:</p> <p>- дрібнодисперсного пилу PM_{2,5} – 28 мкг/м³, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м³</p>
02.08.2021	<p>З 21 години 01 серпня до 21 години 02 серпня по місту Запоріжжя очікуються метеоумови високого забруднення повітря.</p>	<p>вул. С. Синенка, 75 по східному напрямку вітру 10:57-11:27: -озон – 0,17 мг/м³, в 1,06 рази вище ГДК; вул. Магістральна, 90 по східному напрямку вітру 12:20-12:50: -озон - 0,18 мг/м³, в 1,13 рази вище ГДК; вул. Фінальна, 51 по південно-західному напрямку вітру 22:28-22:58: -формальдегід – 0,036 мг/м³, в 1,03 рази вище ГДК; Заводський район, вул. Фінальна, 47: -пил – 0,67 мг/м³, в 1,34 рази вище ГДК; -фенол – 0,0148 мг/м³, в 1,48 рази вище ГДК; -сірководень – 0,0093 мг/м³, в 1,16 рази вище ГДК; -сірковуглець – 0,051 мг/м³, в 1,7 рази вище ГДК; -азоту діоксид – 0,23 мг/м³, в 1,15 рази вище ГДК; формальдегід – 0,037 мг/м³, в 1,06 рази вище ГДК</p>
03.08.2021		<p>вул. Незалежної України, 27 по південно-західному напрямку вітру 01:35-02:05: -формальдегід – 0,037 мг/м³, в 1,06 рази вище ГДК; -пил загальний– 0,605 мг/м³, в 1,21 рази вище ГДК; вул. Сержанта Медведєва, 7 по південно-західному напрямку вітру 09:56-10:26: -формальдегід - 0,039мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК; вул. Чарівна, 153 по південно-західному напрямку вітру 14:05-14:35: -озон - 0,17 мг/м³, в 1,06 рази вище ГДК; середньодобові концентрації пилу за добу у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:</p> <p>- дрібнодисперсного пилу PM_{2,5} – 26 мкг/м³, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м³</p> <p>Дніпровський район, вул. Медведєва, 7:</p>

		-пил – 0,55 мг/м ³ , в 1,1 рази вище ГДК; -формальдегід - 0,043 мг/м ³ , в 1,23 рази вище ГДК; -аміак - 0,3 мг/м ³ , в 1,5 рази вище ГДК
04.08.2021		вул. Військбуд, 103 по північно-східному напрямку вітру 22:24-22:54 : -формальдегід – 0,041 мг/м ³ , в 1,2 рази вище ГДК; Дніпровський район, вул. Медведєва, 7 : -аміак – 0,21 мг/м ³ , в 1,05 рази вище ГДК
05.08.2021	З 15 години 05 серпня до 21 години 05 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря пилом	вул. Харчова, 9 по південно-східному напрямку вітру 10³⁰- 11⁰⁰ : формальдегід – 0,036 мг/м ³ , в 1,03 рази вище ГДК; вул. Фортечна, 88 по північно-східному напрямку вітру 22⁰⁵- 22³⁵ : -вуглецю оксид – 7,8 мг/м ³ , в 1,56 рази вище ГДК Середньодобові концентрації пилу за добу у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять: - дрібнодисперсного пилу РМ2,5 – 27 мкг/м ³ , що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м ³

ДУ «Запорізький ОЦКПХ МОЗ України» надає дані моніторингу якості атмосферного повітря з 06.08.2021 по 12.08.2021 у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин, у тому числі виконаних МЛМД.

За вказаний період усього проведено 341 дослідження (МЛМД проведено 318 досліджень) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 25 перевищень гранично-допустимих максимально-разових концентрацій забруднюючих речовин та 4 перевищення середньодобової концентрації дрібнодисперсного пилу.

Перевищення зареєстровано:

Дата	Наявність повідомлення щодо НМУ	Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (ГДК)
06.08.2021		вул. Авраменка, 5 по південно-східному напрямку вітру 10⁵⁵- 11²⁵ : - формальдегід - 0,037 мг/м ³ , в 1,06 рази вище ГДК; - озон -0,18 мг/м ³ , в 1,13 рази вище ГДК; вул. Радіаторна, 28 по південно-східному напрямку вітру 12⁵⁰- 13²⁰ : - озон - 0,19 мг/м ³ , в 1,27 рази вище ГДК; середньодобові концентрації пилу за добу у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:

		-дрібнодисперсного пилу PM _{2,5} - 28 мкг/м ³ , що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м ³ ;
07.08.2021		<p>вул. Перемоги, 11 по південно-східному напрямку вітру 00¹⁵- 00⁴⁵:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формальдегід - 0,039 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК; <p>вул. І.Сікорського, 72 по північно-східному напрямку вітру 10¹⁶- 10⁴⁶:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формальдегід - 0,038 мг/м³, в 1,09 рази вище ГДК; - вуглецю оксид - 5,4 мг/м³, в 1,08 рази вище ГДК; <p>вул. Українська, 41 по північному напрямку вітру 21⁰²-21³³:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формальдегід - 0,036 мг/м³, в 1,03 рази вище ГДК; <p>середньодобові концентрації пилу за добу у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дрібнодисперсного пилу PM_{2,5} - 30 мкг/м³, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м³
08.08.2021		<p>вул. Довженко, 10 по південно - західному напрямку вітру 9²⁵- 10⁰⁰:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вуглецю оксид - 9,4 мг/м³, в 1,88 рази вище ГДК; <p>вул. Кам'яногірська, 88 по північно-східному напрямку вітру 22⁰⁵- 22³⁵:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формальдегід - 0,036 мг/м³, в 1,03 рази вище ГДК
09.08.2021		<p>вул. Запорізька, 1 по північному напрямку вітру 10²¹- 11⁰⁵:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формальдегід - 0,042 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК <p>Середньодобові концентрації пилу за добу у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дрібнодисперсного пилу PM_{2,5} - 28,3 мкг/м³, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м³
10.08.2021	З 15 години 10 серпня до 21 години 10 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря пилом.	<p>вул. Космічна, 101 по північному напрямку вітру 9⁵⁵- 10⁴⁵:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формальдегід - 0,037 мг/м³, в 1,06 рази вище ГДК <p>вул. Західна, 18 по північному напрямку вітру 11⁰²- 11⁵⁵:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формальдегід - 0,037 мг/м³, в 1,06 рази вище ГДК;

	<p>З 21 години 10 серпня до 21 години 11 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p>	<p>вул. Червоноградська, 78 по північно-західному напрямку вітру 18⁵³- 19⁵⁵:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формальдегід - 0,053 мг/м³, в 1,51 рази вище ГДК; - окис вуглецю - 6,96 мг/м³, в 1,4 рази вище ГДК; - пил загальний - 0,725 мг/м³, в 1,45 рази вище ГДК; <p>Середньодобові концентрації пилу за добу у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становлять:</p> <ul style="list-style-type: none"> -дрібнодисперсного пилу РМ2,5 - 40,3 мкг/м³, що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м³; <p>Вознесенівський район, вул. Седова, 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пил - 0,55 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК; - фенол - 0,0119 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК; - сірководень - 0,0084 мг/м³, в 1,05 рази вище ГДК
11.08.2021	<p>З 21 години 10 серпня до 21 години 11 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p> <p>З 21 години 11 серпня до 21 години 12 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p>	<p>вул. Мокрянська, 59 по північному напрямку вітру 22⁰⁵- 22⁴⁵:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формальдегід - 0,036 мг/м³, в 1,02 рази вище ГДК; <p>Шевченківський район, вул. Передатна:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пил - 0,55 мг/м³, в 1,1 рази вище ГДК; - фенол - 0,0133 мг/м³, в 1,33 рази вище ГДК; - формальдегід - 0,038 мг/м³, в 1,09 рази вище ГДК
12.08.2021	<p>З 21 години 11 серпня до 21 години 12 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p>	<p>вул. Симфонічна, 42 по північному напрямку вітру 11³⁰-12¹⁵:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формальдегід - 0,037 мг/м³, в 1,06 рази вище ГДК; <p>вул. Чавунна, 37 по північному напрямку вітру 12³¹- 13³⁰:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формальдегід - 0,037 мг/м³, в 1,06 рази вище ГДК

ДУ «Запорізький ОЦКПХ МОЗ» надає дані моніторингу якості атмосферного повітря з 13.08.2021 по 19.08.2021 у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень гігієнічних нормативів вмісту забруднюючих речовин у атмосферному повітрі та гама фону, у тому числі виконаних МЛМД.

За вказаний період усього проведено 202 дослідження (МЛМД проведено 202 дослідження) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 6 перевищень гранично-допустимих максимально-разових концентрацій забруднюючих речовин та 4 перевищення середньодобової концентрації дрібнодисперсного пилу.

Перевищення зареєстровано:

Дата	Наявність повідомлення щодо НМУ	Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (ГДК)
13.08.2021	З 21 години 13 серпня до 21 години 14 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря пилом.	Середньодобова концентрація пилу за добу у точці спостереження по вул. Рекордна, 27 становить: -дрібнодисперсного пилу PM _{2,5} - 32,6 мкг/м ³ , що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м ³ ; -дрібнодисперсного пилу PM ₁₀ - 96,2 мкг/м ³ , що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 50 мкг/м ³ .
14.08.2021	З 21 години 13 серпня до 21 години 14 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря пилом.	вул. Патріотична, 86 по північному напрямку вітру 9 ³⁵ - 10 ³⁰ : - формальдегід - 0,038 мг/м ³ , в 1,08 рази вище ГДК
15.08.2021		вул. Червона, 3 по північно-східному напрямку вітру 10 ¹⁵ - 10 ⁵⁵ : - окис вуглецю - 10,9 мг/м ³ , в 2,2 рази вище ГДК; вул. Перемоги, 59 по північному напрямку вітру 22 ⁰¹ - 22 ⁵⁵ : - формальдегід - 0,045 мг/м ³ , в 1,3 рази вище ГДК; вул. Синельниківська, 1А по північному напрямку вітру 23 ⁰⁶ - 23 ⁵⁵ : - формальдегід - 0,048 мг/м ³ , в 1,4 рази вище ГДК
16.08.2021		вул. Патріотична, 86 по північно-східному напрямку вітру 10 ³⁵ - 11 ²⁵ : -окис вуглецю - 5,5 мг/м ³ , в 1,1 рази вище ГДК
17.08.2021	З 21 години 17 серпня до 21 години 18 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.	Середньодобова концентрація пилу у точці спостереження по вул Рекордна, 27 становлять: -дрібнодисперсного пилу PM _{2,5} – 45 мкг/м ³ , що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 25 мкг/м ³ ; -дрібнодисперсного пилу PM ₁₀ – 52 мкг/м ³ , що перевищує рекомендовану ВООЗ середньодобову концентрацію 50 мкг/м ³ .

<p>18.08.2021</p>	<p>З 21 години 17 серпня до 21 години 18 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p> <p>З 15 години до 21 години 18 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря пилом та фенолом.</p> <p>З 21 години 18 серпня до 21 години 19 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p>	
<p>19.08.2021</p>	<p>З 21 години 18 серпня до 21 години 19 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p> <p>З 15 години до 21 години 19 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря пилом.</p> <p>З 21 години 19 серпня до 21 години 20 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p>	<p>вул. Яценко, 3 по північно-західному напрямку вітру 22⁰⁶- 22⁵⁵: -формальдегід - 0,037 мг/м³, в 1,06 рази вище ГДК;</p> <p>вул. Седова, 5 по північно-східному напрямку вітру 22⁰⁵- 22³⁵: -формальдегід - 0,037 мг/м³, в 1,06 рази вище ГДК</p>

ДУ «Запорізький ОЦКПХ МОЗ» надає дані моніторингу якості атмосферного повітря з 20.08.2021 по 26.08.2021 у житловій забудові м. Запоріжжя та

м. Мелітополя по фактам перевищень гігієнічних нормативів вмісту забруднюючих речовин у атмосферному повітрі та гама фону, у тому числі виконаних МЛМД.

За вказаний період усього проведено 339 досліджень (МЛМД проведено 339 досліджень) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 10 перевищень гранично-допустимих максимально-разових концентрацій забруднюючих речовин.

Перевищення зареєстровано:

Дата	Наявність повідомлення щодо НМУ	Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (ГДК)
20.08.2021	<p>З 21 години 19 серпня до 21 години 20 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p> <p>З 15 години до 21 години 20 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря пилом.</p> <p>З 21 години 20 серпня до 21 години 21 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p>	<p>вул. Фортечна, 45 по північно-західному напрямку вітру 10³⁰- 11²⁰: -формальдегід - 0,038 мг/м³, в 1,08 рази вище ГДК;</p> <p>вул. Мокрянська, 50 по північно-західному напрямку вітру 11⁵⁵- 12⁵⁰: -формальдегід - 0,038 мг/м³, в 1,08 рази вище ГДК;</p> <p>вул. Фінальна, 51 по південно-західному напрямку вітру 22⁰²- 22⁵⁰: -формальдегід - 0,036 мг/м³, в 1,03 рази вище ГДК</p>
21.08.2021	<p>З 21 години 20 серпня до 21 години 21 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p>	<p>вул. Івана Богуна, 135 А по північно-західному напрямку вітру 21²⁸- 22²⁰: -формальдегід - 0,040 мг/м³, в 1,14 рази вище ГДК; -окис вуглецю - 6,04 мг/м³, в 1,2 рази вище ГДК;</p> <p>вул. Електрична, 2 по північно-західному напрямку вітру 22²⁸- 23²⁰: окис вуглецю - 5,30 мг/м³, в 1,06 рази вище ГДК</p>
22.08.2021		<p>вул. Краснова, 7А по північному напрямку вітру 22⁰⁵- 22⁴⁵: -формальдегід - 0,038 мг/м³, в 1,08 рази вище ГДК;</p> <p>вул. Перемоги, 131А по північному напрямку вітру 23²⁶- 00²⁰:</p>

		-формальдегід - 0,037 мг/м ³ , в 1,06 рази вище ГДК
24.06.2021		вул. Омельченко, 11 по північно-східному напрямку вітру 10²³ - 10⁵⁵ : -формальдегід - 0,047 мг/м ³ , в 1,3 рази вище ГДК
26.08.2021		м. Пологи, вул. Магістральна, 512 по південно-східному напрямку вітру 11⁵⁵ - 12²⁵ : -формальдегід - 0,037 мг/м ³ , в 1,06 рази вище ГДК

ДУ «Запорізький ОЦКПХ МОЗ» надає дані моніторингу якості атмосферного повітря з 27.08.2021 по 02.09.2021 у житловій забудові м. Запоріжжя по фактам перевищень гігієнічних нормативів вмісту забруднюючих речовин у атмосферному повітрі та гама фону, у тому числі виконаних МЛМД.

За вказаний період усього проведено 336 досліджень (МЛМД проведено 311 досліджень) атмосферного повітря та гама фону, зареєстровано 19 перевищень гранично-допустимих максимально-разових концентрацій забруднюючих речовин.

Перевищення зареєстровано:

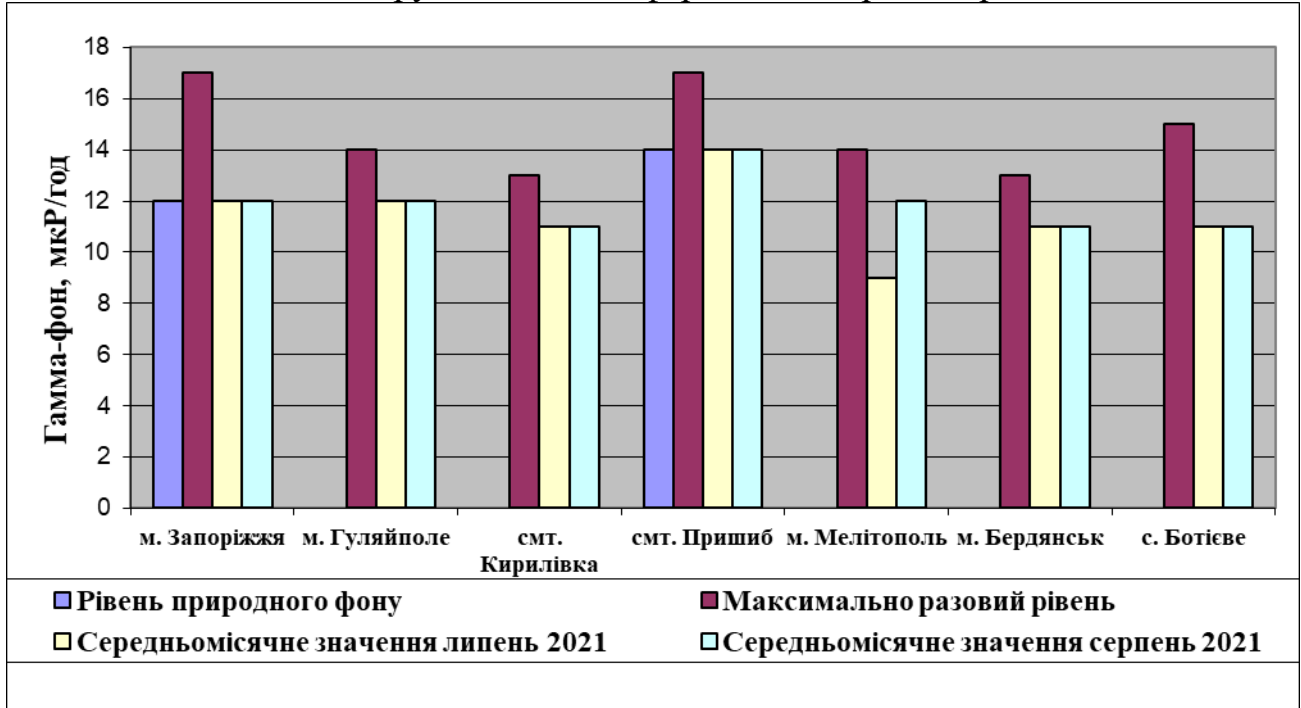
Дата	Наявність повідомлення щодо НМУ	Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (ГДК)
27.08.2021	З 15 години до 21 години 27 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря пилом.	вул. М.Корищенко, 38 по південн-західному напрямку вітру 10³¹-11²⁰ : -формальдегід - 0,038 мг/м ³ , в 1,08 рази вище ГДК; вул. Корищенко: -пил- 0,65 мг/м ³ , в 1,3 рази вище ГДК; -фенол - 0,0152 мг/м ³ , в 1,5 рази вище ГДК; -азоту діоксид - 0,23 мг/м ³ , в 1,15 рази вище ГДК; -формальдегід - 0,039 мг/м ³ , в 1,11 рази вище ГДК; вул. Фінальна, 24 по південн-західному напрямку вітру 11⁴²- 12²⁰ : -формальдегід - 0,037 мг/м ³ , в 1,06 рази вище ГДК; вул. О.Матросова, 19 по північному напрямку вітру 22⁰⁵- 22⁴⁵ : -формальдегід - 0,046 мг/м ³ , в 1,3 рази вище ГДК
28.08.2021	З 21 години 28 серпня до 21 години 29 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.	вул. М.Корищенко, 36 по південн-західному напрямку вітру 22²³ - 22⁵⁵ : -формальдегід - 0,039 мг/м ³ , в 1,1 рази вище ГДК вул. Перемоги, 113 по північному напрямку вітру 23¹⁵ 00¹⁰ : -формальдегід - 0,037 мг/м ³ , в 1,06 рази вище ГДК

29.08.2021	З 21 години 28 серпня до 21 години 29 серпня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.	вул. Машинна, 94 по північному напрямку вітру 10¹⁵- 10⁵⁵ : -формальдегід – 0,038 мг/м ³ , в 1,08 рази вище ГДК
30.08.2021		вул. Жуковського, 76 по східному напрямку вітру 10¹³-10⁵⁵ : -формальдегід – 0,038 мг/м ³ , в 1,08 рази вище ГДК вул. Михайлова, 13 по східному напрямку вітру 21⁴¹- 22¹⁵ : -окис вуглецю – 8,95 мг/м ³ , в 1,8 рази вище ГДК
31.08.2021	З 21 години 31 серпня до 21 години 01 вересня по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря формальдегідом.	

2. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН

За даними Запорізького обласного центру з гідрометеорології потужність експозиційної дози гамма-випромінювання у липні 2021 року по області становила 11 мкР/год. Максимальний разовий рівень гама-фону не перевищував контрольний рівень.

Рис. 3 Радіоактивне забруднення атмосферного повітря Запорізької області

За даними ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» значення потужності дози гамма-випромінювання по вимірювальних каналах ІВС «Кільце» перебувають на рівні «фонових» значень, характерних для даного регіону.

У серпні 2021 року значення газо-аерозольних викидів не перевищували встановлених ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» адміністративно-технологічних, контрольних і допустимих рівнів.

Середньодобові значення потужності дози гамма-випромінювання по вимірювальним каналам ІВС «Кільце», мкР/год

Пости контролю	Середні значення МЕД
Проммайданчик ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом»	10,3
30-кілометрова зона спостереження ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом»	7,9

3. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД

Оцінку якості поверхневих вод області здійснено на основі аналізу інформації стосовно величин гідрохімічних показників у порівнянні з відповідними значеннями їх гранично-допустимих концентрацій (ГДК) та фоновими показниками.

Гідрохімічні показники поділені на наступні групи у відповідності до їх типу та/або кількісних характеристик:

1 група: завислі речовини, розчинений кисень, розчинені органічні речовини (за показниками БСК₅ та ХСК), водневий показник (рН) (мал. 4);

2 група: компоненти сольового складу (сума іонів, гідрокарбонатні іони, хлориди, сульфатні іони, іони магнію, кальцію, натрію), у зв'язку зі зміною програми моніторингу дослідження за даною групою не проводяться;

3 група: біогенні елементи (азот амонійний, азот нітратний, азот нітритний, фосфатні іони) (мал. 5);

4 група: нафтопродукти, СПАР, важкі метали (залізо загальне, мідь, цинк, хром загальний, свинець, нікель, кадмій), феноли (мал. 6).

Перші три групи характеризують загальні показники якісного складу поверхневих вод, а четверта група визначає техногенний вплив на поверхневі водні об'єкти.

У табл. 2 наведено нормативи (ГДК) гідрохімічних показників, за якими здійснюється оцінка.

Таблиця 2. Гранично допустимі величини (ГДК) гідрохімічних показників

№	Гідрохімічний показник	Для водних об'єктів рибогосподарського призначення ¹	Для водних об'єктів комунально- побутового використання ²	У внутрішніх морських водах та територіальному морі України ³
1	Завислі речовини, мг/дм ³	0,25 до фонових	0,75 до фонових	
2	Розчинений кисень, мг/дм ³	значень 4,0	значень 6,0	4,0
3	Водневий показник, од.рН	6,5-8,5	6,5-8,5	6,5-8,5
4	БСК ₅ , мгО ₂ /дм ³	2,25	4,5	3,0
5	ХСК, мг/дм ³	15,0	30,0	
6	Сума іонів, мг/дм ³	1000,0	1000,0	
7	Хлоридні іони, мг/дм ³	300,0	350,0	11900
8	Сульфатні іони, мг/дм ³	100,0	500,0	3500
9	Іони магнію, мг/дм ³	40,0	20,0	
10	Іони кальцію, мг/дм ³	180,0	----	
11	Іони натрію, мг/дм ³	120,0	200,0	
12	Азот амонійний, мг/дм ³	0,39	2,0	0,39
13	Азот нітратний, мг/дм ³	9,1	10,2	9,0
14	Азот нітритний, мг/дм ³	0,02	1,0	0,02
15	Фосфатні іони, мг/дм ³	3,02	3,5	
16	Мідь ²⁺ , мг/дм ³	+0,001 до фону, але не >0,01	1,0	
17	Цинк ²⁺ , мг/дм ³	0,01	1,0	
18	Марганець, мг/дм ³	0,01	0,1	
19	Хром ⁶⁺ , мг/дм ³	0,001	0,05	
20	Свинець, мг/дм ³	0,1	0,03	
21	Нікель ²⁺ , мг/дм ³	0,01	0,1	
22	Кадмій ²⁺ , мг/дм ³	0,005	0,001	

21	Залізо загальне, мг/дм ³	0,1	0,3	0,05
22	Нафтопродукти, мг/дм ³	0,05	0,3	0,05
23	СПАР, мг/дм ³	0,5	0,5	
24	Феноли, мг/дм ³	0,001	0,001	

¹Обобщенный перечень предельно допустимых концентраций (ПДК) и ориентировочно безопасных уровней (ОБУВ) вредных веществ для воды рыбохозяйственных водоемов. Москва, 1990 г.

²Санитарные правила и нормы охраны поверхностных вод от загрязнения СанПин № 4630-88. Министерство здравоохранения СССР, Москва, 1988 г.

³Правила охорони внутрішніх морських вод і територіального моря України від забруднення та засмічення. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 431.

Щомісячно Департамент захисту довкілля Запорізької облдержадміністрації отримує від басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України результати гідрохімічних аналізів моніторингу поверхневих вод (р. Дніпро, Каховський магістральний канал, р. Берда). Зведена інформація доводиться до громадськості шляхом розміщення на сайті Запорізької облдержадміністрації в розділі «Стан довкілля».

Ріка Дніпро, Каховське водосховище в межах міста Запоріжжя відносяться до категорії водних об'єктів господарсько-питного призначення, за межами міста – до II категорії рибогосподарського призначення.

За даними басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я концентрація важких металів у серпні 2021 року не перевищувала норм СанПин 4630-88 для господарсько-питного користування.

Рис. 4 Середній вміст гідрохімічних показників 1-ї групи у поверхневих водах р. Дніпро та Каховського магістрального каналу

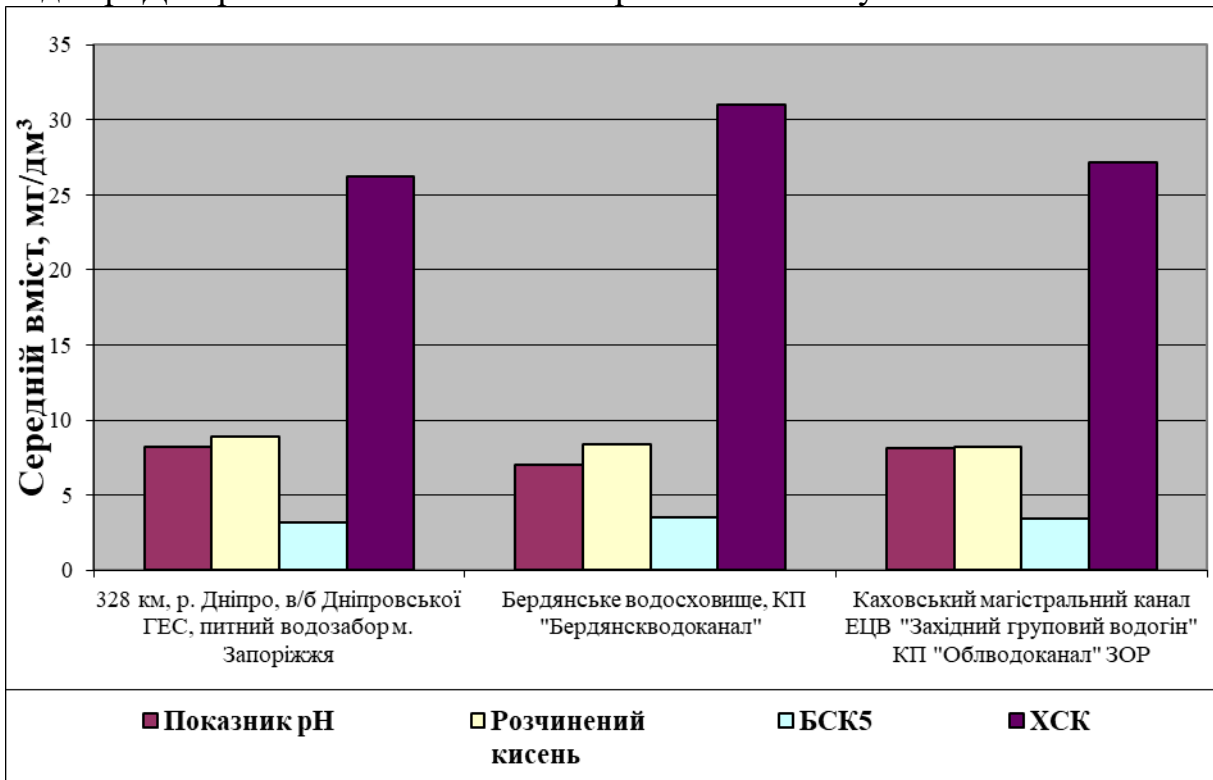

Рис. 5 Середній вміст гідрохімічних показників 3-ї групи у поверхневих водах р. Дніпро

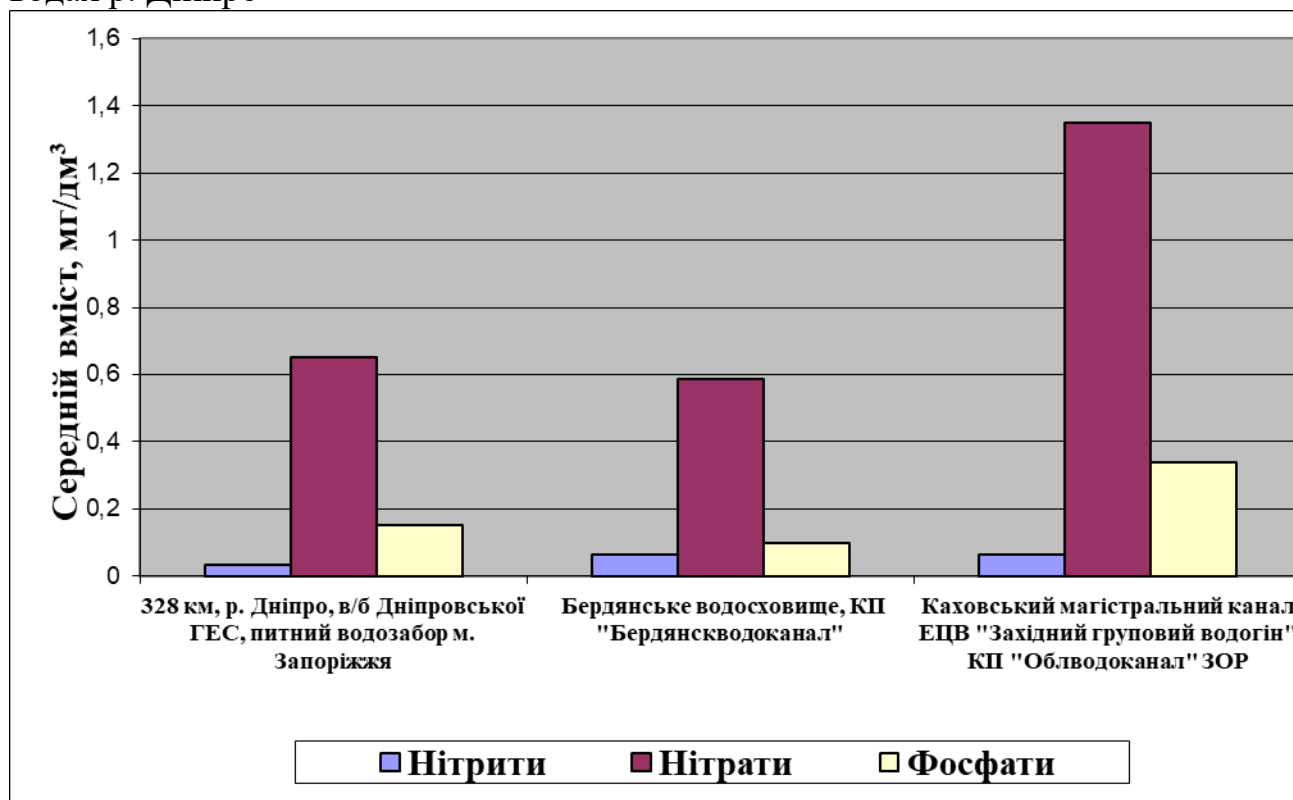
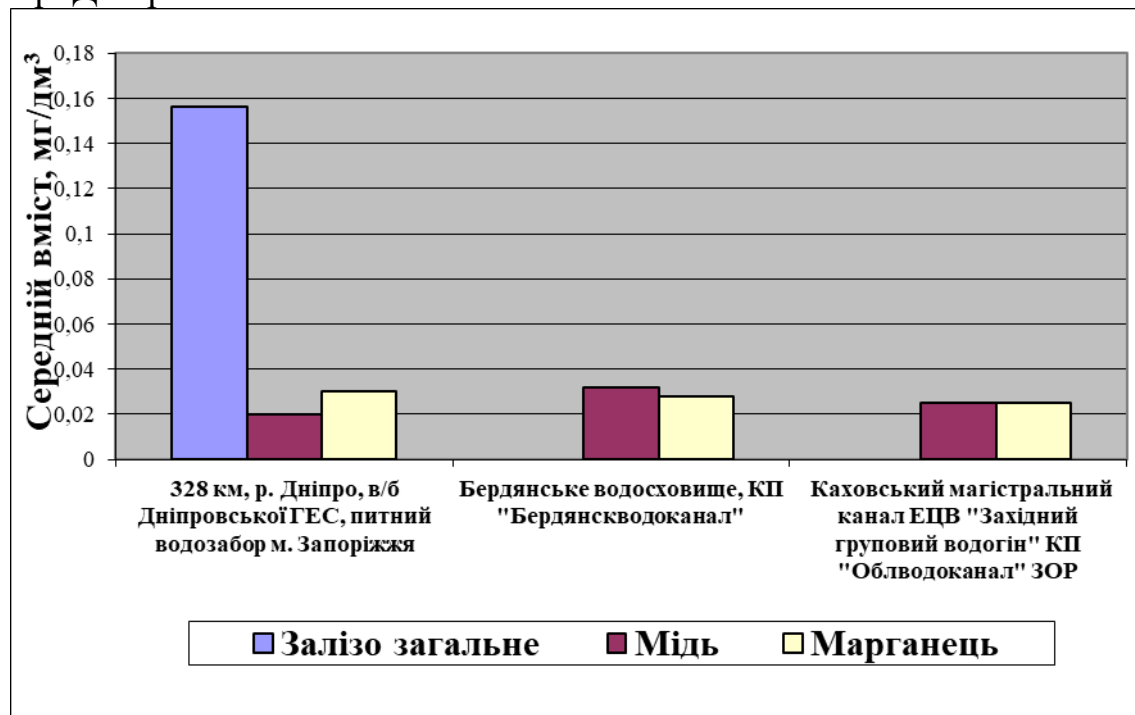

Рис. 6 Середній вміст гідрохімічних показників 4-ї групи у поверхневих водах р. Дніпро

Щомісячно Запорізьким обласним центром з гідрометеорології надається інформація щодо середньої концентрації забруднюючих речовин в поверхневих

водах суші (р. Мокра Московка, р. Конка, Калинівське водосховище, р. Малий Утлюк, р. Ташенак, р. Молочна, р. Джекельня, р. Корсак, р. Лозоватка, р. Обіточна, р. Берда).

Рис. 7 Середній вміст гідрохімічних показників 1-ї групи у річках Запорізької області

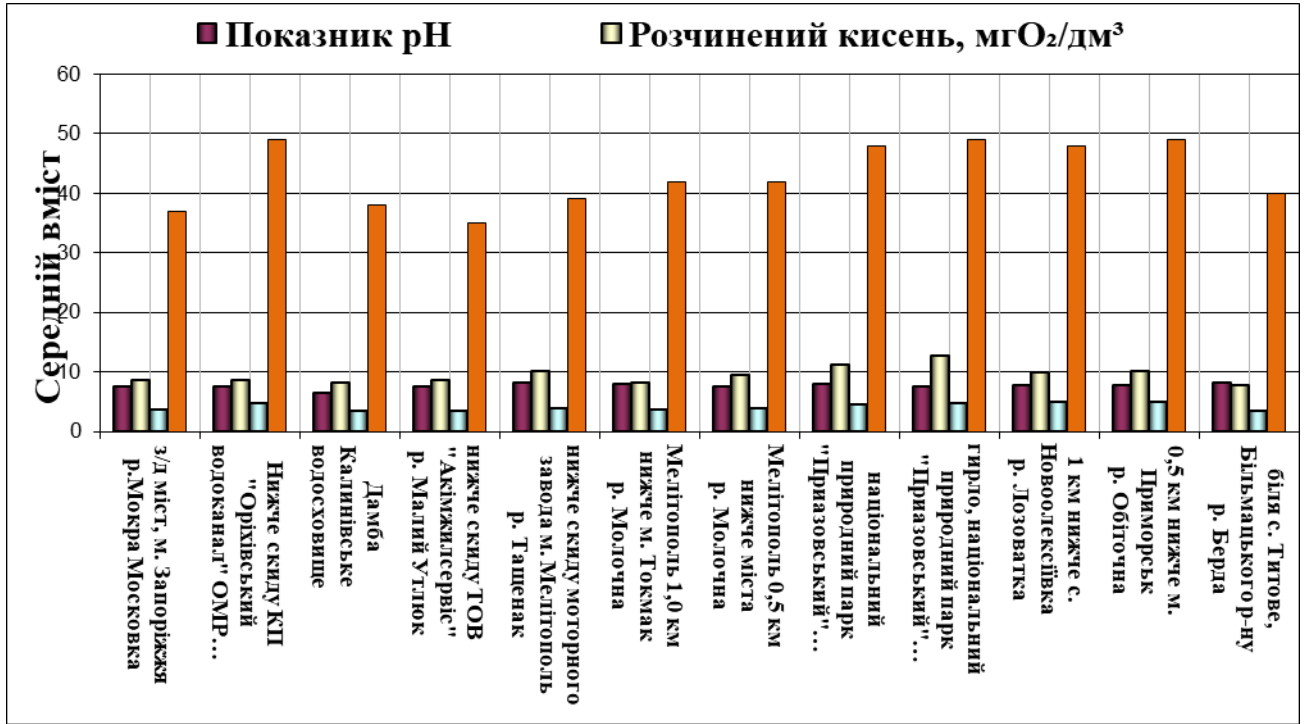

Рис. 8 Мінералізація у річках Запорізької області

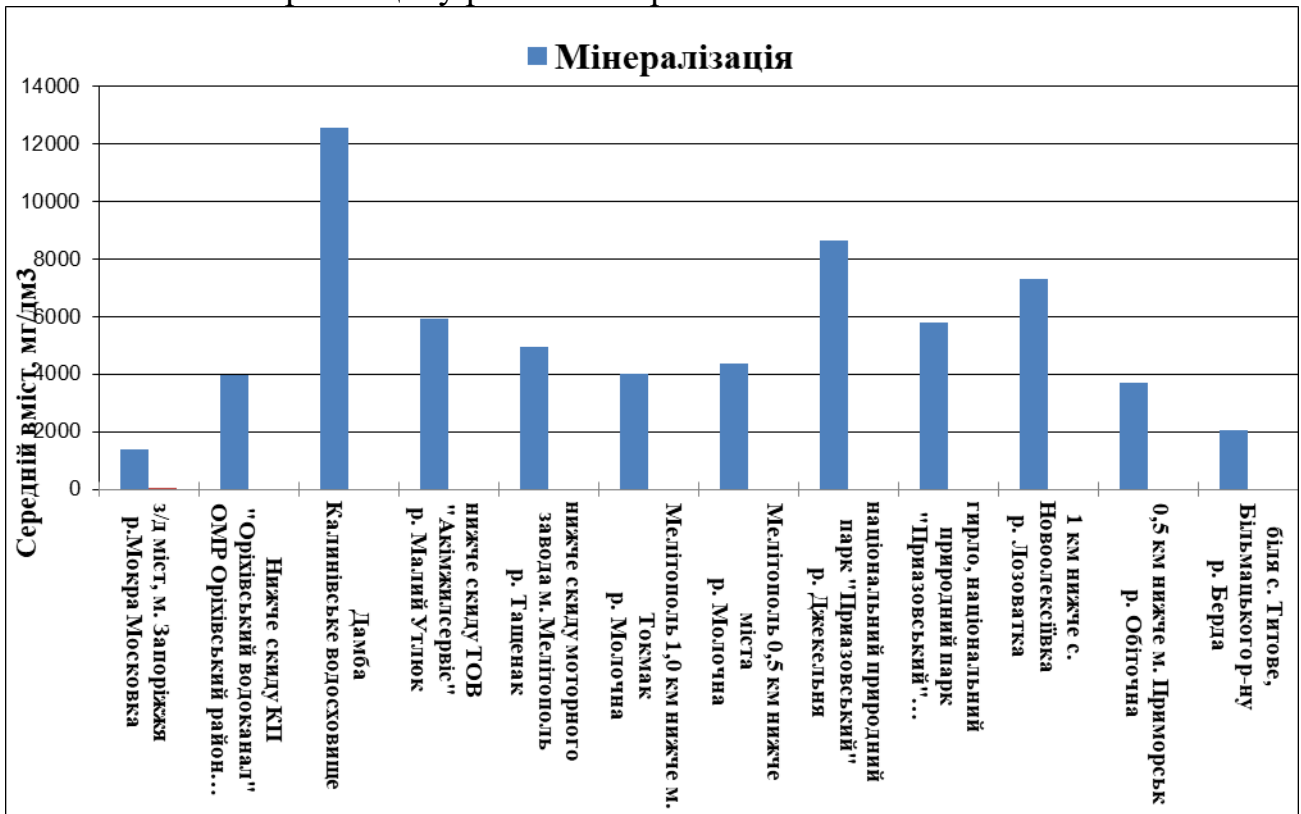

Рис. 9 Середній вміст гідрохімічних показників 3-ї групи у річках Запорізької області

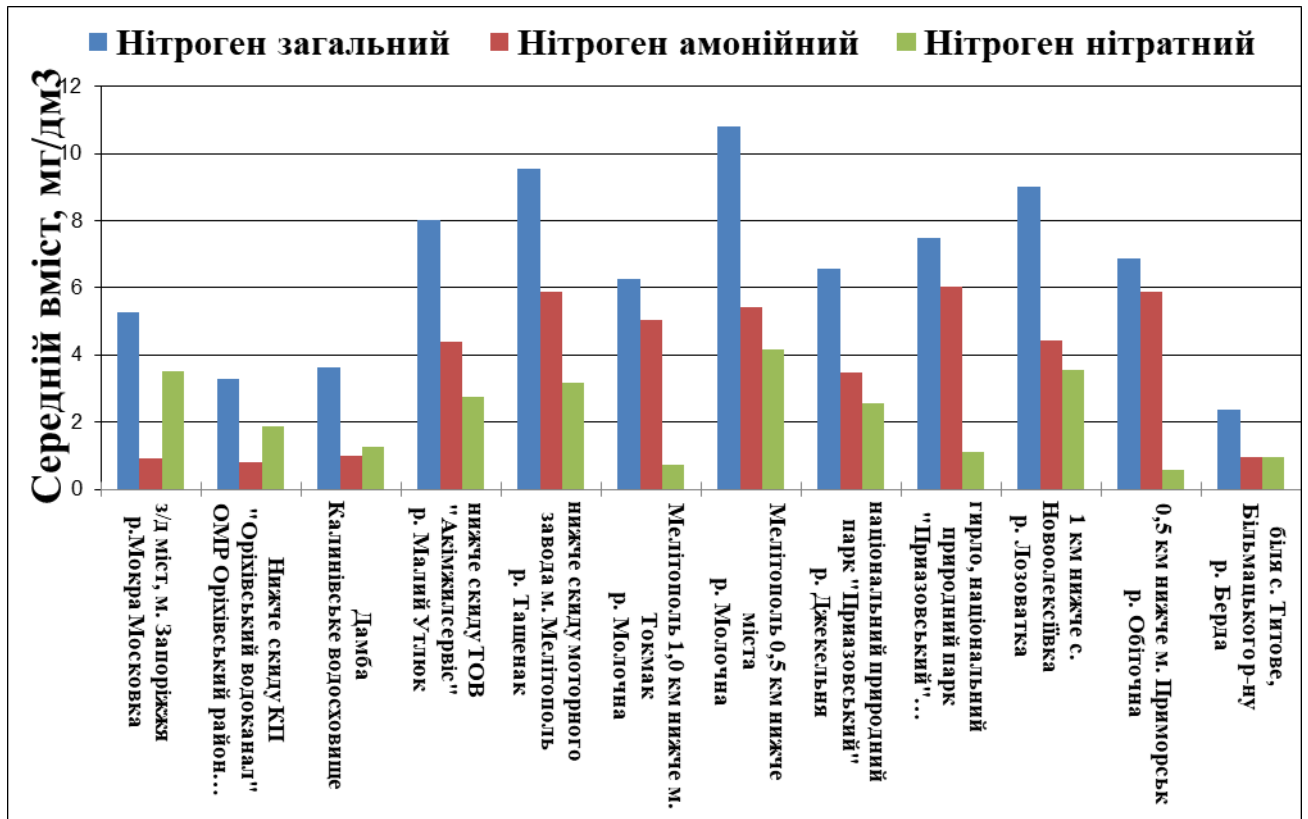
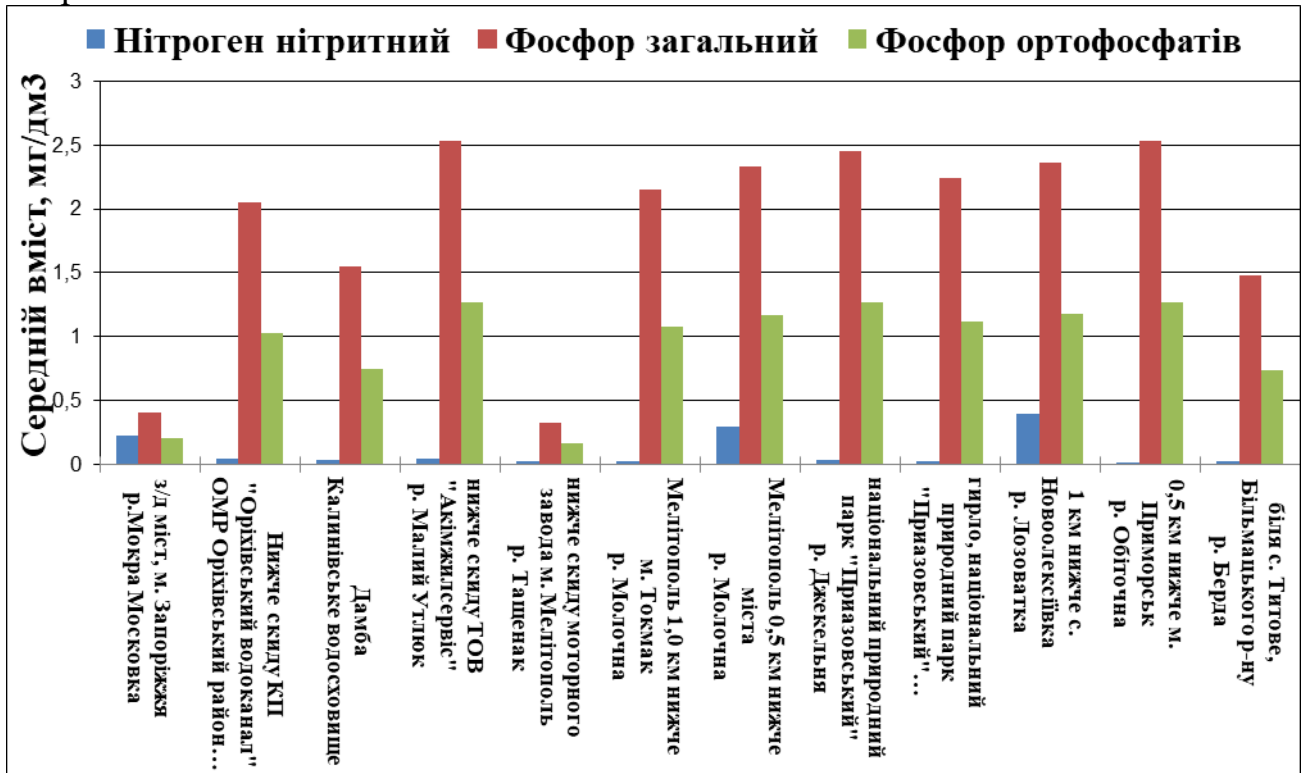

Рис. 10 Середній вміст гідрохімічних показників 3-ї групи у річках Запорізької області

Підготовлено

Відділ якості повітря, моніторингу та дозвільної діяльності
управління дозвільної діяльності та оцінки впливу на довкілля
Департаменту захисту довкілля
Запорізької обласної державної адміністрації

Відповідальний за підготовку: головний спеціаліст Анна ЧИГРІН